

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ПОКОЛІННЮ ALPHA

*Кисельова Тетяна Володимирівна*¹

Опубліковано	Секція	УДК
30.08.2025	Освіта/Педагогіка	372.881.111.1

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17167239>

Анотація. У статті проаналізовано особливості формування емоційного інтелекту (EI) у здобувачів технічних спеціальностей покоління Alpha в процесі вивчення англійської мови. Розглянуто когнітивно-поведінкові характеристики сучасних студентів, зокрема їхню високу цифрову компетентність, схильність до кліпового мислення та потребу в персоналізованому освітньому середовищі. З'ясовано, що низький рівень розвитку EI у студентів технічного профілю може суттєво знижувати академічну успішність, мотивацію до навчання та якість іншомовної комунікації. Крім того, важливого значення має упровадження в курс англійської мови інтерактивних методик розвитку EI, зокрема рольових ігор, емоційно-модельованих тренінгів, проектно-групової діяльності, рефлексивних практик та мультимедійних інструментів. Виокремлено принципи міждисциплінарної інтеграції, які передбачають змістове узгодження мовного і фахового компонентів, що забезпечує підвищення релевантності навчального контенту.

Окреслено педагогічні підходи, що передбачають інтеграцію емоційно-орієнтованих завдань у структуру англійського курсу, серед яких: діалогічна взаємодія, побудована на емоційно-ціннісній аргументації; комунікативні тренінги з моделювання емоційних ситуацій; проектно-групові форми роботи; а також рефлексивні практики емоційного самоспостереження. Запропоновані методики спрямовані на розвиток емоційної самосвідомості, формування емпатії, підвищення рівня академічної мотивації та зміцнення стресостійкості здобувачів освіти.

Визначено, що саме поєднання комунікативного, емоційно-орієнтованого та цифрово адаптивного підходів створює оптимальні умови для формування емоційного інтелекту та розвитку іншомовної компетентності в студентів покоління Alpha. Сформуовано висновки щодо необхідності подальшої розробки дидактичних стратегій, спрямованих на емоційний розвиток здобувачів технічних спеціальностей у вищій школі в умовах цифровізації й соціальної турбулентності.

Ключові слова: емоційний інтелект, покоління Alpha, студенти технічних спеціальностей, англійська мова, міждисциплінарний підхід, емоційно-орієнтовані методики, цифрова освіта.

¹ старший викладач кафедри мовної підготовки Національного Університету Кораблебудування імені адмірала Макарова
orcid.org/0000-0002-5914-168X

EMOTIONAL INTELLIGENCE AND ENGLISH TEACHING METHODOLOGY FOR THE ALPHA GENERATION

Abstract. The article analyzes the features of the formation of emotional intelligence (EI) in applicants for technical specialties of the Alpha generation in the process of learning English. The cognitive and behavioral characteristics of modern students are considered, in particular, their high digital competence, tendency to clip thinking and the need for a personalized educational environment. It was found that the low level of EI development in technical students can significantly reduce academic performance, motivation to study and the quality of foreign language communication. In addition, it is important to introduce interactive EI development methods into the English language course, in particular role-playing games, emotionally simulated trainings, project-group activities, reflective practices and multimedia tools. The principles of interdisciplinary integration are highlighted, which provide for the content coordination of language and professional components, which ensures an increase in the relevance of educational content.

Pedagogical approaches are outlined that provide for the integration of emotionally-oriented tasks into the structure of the English course, including: dialogical interaction built on emotional-value argumentation; communicative trainings on modeling emotional situations; project-group forms of work; as well as reflective practices of emotional self-observation. The proposed methods are aimed at developing emotional self-awareness, forming empathy, increasing the level of academic motivation and strengthening stress resistance of students.

It is determined that it is the combination of communicative, emotionally-oriented and digitally adaptive approaches that creates optimal conditions for the formation of emotional intelligence and the development of foreign language competence in Alpha generation students. Conclusions were drawn regarding the need for further development of didactic strategies aimed at the emotional development of students of technical specialties in higher education in the conditions of digitalization and social turbulence.

Keywords: emotional intelligence, Alpha generation, students of technical specialties, English, interdisciplinary approach, emotionally-oriented methods, digital education.

Вступ

Постановка проблеми дослідження. У контексті трансформації сучасного освітнього процесу, зумовленої цифровізацією, глобалізаційними тенденціями та посиленням міжкультурної взаємодії, особливої актуальності набуває переосмислення методичних підходів до викладання іноземних мов, зокрема англійської мови, представникам покоління Alpha. Ця когорта студентів вирізняється високим рівнем цифрової обізнаності, кліповим стилем мислення, вираженою потребою в персоналізованому навчальному досвіді, емоційною чутливістю та обмеженою тривалістю концентрації уваги, що обґрунтовує необхідність модернізації традиційних освітніх моделей, орієнтованих переважно на розвиток когнітивної сфери.

Особливу дослідницьку увагу в межах цієї проблематики становлять здобувачі технічних спеціальностей, оскільки їх освітня підготовка традиційно зосереджена на формуванні логіко-аналітичного мислення та професійних компетентностей, тоді як емоційна складова часто залишається поза фокусом навчального процесу. Водночас ефективне функціонування майбутніх фахівців технічного профілю в умовах міждисциплінарної співпраці, цифрових команд, глобальних інженерних проєктів і професійної мобільності вимагає розвинених емоційних, комунікативних та креативних навичок. У зв'язку з цим постає необхідність інтеграції елементів емоційного інтелекту в методику викладання англійської мови як інструменту не лише підвищення академічної мотивації й залучення до навчального процесу, але й формування міжособистісної компетентності, емпатії, саморегуляції та здатності до продуктивної взаємодії в полікультурному цифровому середовищі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Останніми роками українські науковці все частіше аналізують роль емоційного інтелекту в навчанні англійської мови та надають рекомендації щодо розвиткових стратегій. Так, М. В. Москаленко обґрунтовує, що дисципліна «Іноземна мова» володіє значним потенціалом для розвитку емоційного інтелекту студентів технічних спеціальностей, акцентуючи на доцільності впровадження особистісно орієнтованого та проблемно-групового навчання [4]. У дослідженнях В. В. Фурман здійснено теоретичне узагальнення й емпіричний аналіз процесу формування емоційного інтелекту в контексті професійного становлення студентської молоді, визначено ефективні технології та методики його розвитку [8]. О. В. Кречотень, Л. І. Байдак і О. П. Березняк розробили модель тренінгу з формування емоційної компетентності у процесі викладання англійської мови для студентів неленгвістичних спеціальностей. Вчені підкреслюють, що викладач є ключовою фігурою у цьому процесі, оскільки саме він має демонструвати високий рівень емоційної культури та застосовувати відповідні комунікативні прийоми (спокійне формулювання проблем, вербалізація почуттів, аргументоване пояснення завдань) з метою створення емоційно сприятливого навчального середовища [2].

Незважаючи на наявність окремих досліджень, присвячених розвитку емоційного інтелекту в освітньому середовищі, питання його цілеспрямованого формування у процесі вивчення англійської мови саме серед студентів технічних спеціальностей покоління Alpha залишається недостатньо висвітленим. У зв'язку з цим, необхідно проаналізувати методичні засади навчання англійської мови, адаптованих до потреб студентів покоління Alpha з технічною спеціалізацією, із одночасним розвитком їхнього емоційного інтелекту як важливої складової сучасної комунікативної компетентності.

Мета статті – теоретичне обґрунтування та визначення методичних підходів до формування емоційного інтелекту у здобувачів технічних спеціальностей покоління Alpha в процесі викладання англійської мови.

Результати

Ефективна організація освітнього процесу, орієнтованого на студентів покоління Alpha, потребує визначення змістовного наповнення поняття «емоційний інтелект», оскільки його розвиток є важливою умовою досягнення навчальної, професійної та комунікативної успішності.

Емоційний інтелект інтерпретується як комплекс когнітивних і емоційно-регуляторних здібностей, що забезпечують розуміння, контроль і цілеспрямований вплив на власні емоційні стани, а також на емоції інших осіб [7, с. 125]. До ключових компонентів емоційного інтелекту (EI) належать емпатія, самоконтроль, мотивація та самоусвідомлення, які виступають фундаментальними особистісними характеристиками, що безпосередньо впливають на процес навчання. Згідно з висновками О. Троценко та Н. Пилячик, студенти з вищим рівнем EI мають кращу здатність до інтуїтивного розуміння потреб однокурсників і викладачів, демонструють нижчий рівень стресу під час виконання складних завдань та ефективніше формують мовні компетентності в процесі вивчення англійської мови [7].

Є. Опацька підкреслює, що рівень сформованості EI студента є важливим чинником його пізнавальної мотивації та індивідуального стилю навчання, а також визначає здатність до ефективної професійної комунікації у майбутній діяльності [5, с. 342].

Результати емпіричного дослідження, проведеного М. Мищишин та Н. Фечан, свідчать про низький загальний рівень розвитку EI серед здобувачів технічних спеціальностей в українських закладах вищої освіти [3, с. 81]. Вчені доводять наявність позитивного зв'язку між рівнем емоційного інтелекту і навчальною успішністю, досягненням академічних цілей та задоволенням особистісних освітніх потреб.

Таким чином, недостатній розвиток емоційного інтелекту у студентів технічних спеціальностей може бути стримувальним фактором їхньої академічної ефективності, що зумовлює необхідність його цілеспрямованого формування у межах сучасних педагогічних стратегій. Проблема формування емоційного інтелекту у здобувачів освіти набуває особливої актуальності в умовах воєнного стану та активної цифровізації освітнього середовища в Україні. В таких умовах зростає значення здатності студентів до емоційної адаптації, саморегуляції та збереження стресостійкості, що виступають ключовими чинниками успішного навчання, ефективної комунікації та професійного самоздійснення.

Водночас трансформації освітньої системи супроводжуються генераційними змінами, що зумовлює необхідність адаптації педагогічних підходів до специфіки нових когорт здобувачів освіти. Зокрема, нині в освітній простір активно входять представники покоління Alpha – діти, народжені після 2010 року, які істотно відрізняються від попередніх поколінь не лише стилем сприйняття інформації, а й освітніми потребами, мотиваційними установками та цифровими навичками.

Покоління Alpha є першим «справжньо цифровим» поколінням, яке з раннього віку перебуває в умовах активного користування гаджетами, зокрема, смартфонами, планшетами, інтерактивними пристроями, що формує нові когнітивні та поведінкові моделі [6, с. 82].

Дослідження М. Павельчука та О. Близнюка засвідчують, що представники цього покоління вирізняються високим рівнем цифрової грамотності та надають перевагу використанню мультимедійного навчального контенту – відео, інтерактивних платформ, візуальних інструментів [6; 9]. Наявність миттєвого доступу до інформації спричиняє тенденцію до зниження концентрації уваги, що, у свою чергу, вимагає постійного оновлення освітніх стимулів.

Характерною когнітивною особливістю покоління Alpha є кліпове мислення – швидке перемикавання уваги між короткими, емоційно насиченими інформаційними блоками, що впливає на глибину та тривалість засвоєння знань [6, с. 85]. Ці особливості зумовлюють потребу в персоналізованих, гнучких та адаптивних освітніх підходах. Представники цього покоління прагнуть самостійно обирати формат, темп і стратегії навчання, надають перевагу творчим видам діяльності та очікують, що освітнє середовище враховуватиме їхні індивідуальні особливості.

Згідно з емпіричними даними М. Павельчука, представники покоління Alpha демонструють вищу залученість до освітнього процесу за умов індивідуалізованого підходу, а також висловлюють запит на гнучкі освітні формати, що відповідають їхнім пізнавальним інтересам і ритму засвоєння навчального матеріалу [6]. Окреслені характеристики набувають особливої значущості в контексті підготовки майбутніх фахівців технічного профілю, освітні потреби яких поєднують логіко-аналітичну орієнтацію з потребою в цифровій динаміці та гнучких формах взаємодії.

Для студентів технічних спеціальностей, які належать до покоління Alpha, характерним є не лише високий рівень цифрової компетентності, а й схильність до участі в інтерактивних освітніх середовищах, орієнтованих на колективну взаємодію. Згідно з дослідженням О. Близнюка, Т. Качака, Т. Близнюка та С. К. Назарука, представники цього покоління активно залучаються до комунікативних онлайн-спільнот, у яких домінує принцип горизонтального обміну знаннями, підтримується колаборативне навчання та формуються соціальні практики цифрової взаємодії [9, с. 66].

За таких умов реалізація освітнього процесу у закладах вищої освіти потребує суттєвого оновлення змісту, форм і методів навчання з урахуванням когнітивно-поведінкових характеристик покоління Alpha. Ефективне формування іншомовної комунікативної компетентності, зокрема у процесі викладання англійської мови

студентам технічного профілю, передбачає впровадження гнучких дидактичних стратегій, підвищення ступеня інтерактивності освітніх заходів та систематичне використання ІКТ-інструментарію, зокрема, платформ дистанційного навчання, електронних навчальних ресурсів, адаптивних цифрових середовищ.

Крім того, актуальним є принцип змістової персоналізації, який передбачає адаптацію мовного матеріалу до професійних інтересів і майбутнього фахового контексту здобувачів. Так, у своєму дослідженні М. Павельчук підкреслює, що студенти покоління Alpha демонструють вищий рівень залученості до навчання за умов, коли навчальний контент має чітку міждисциплінарну кореляцію з ІТ-галуззю, є прикладним за характером і відкриває можливості для креативної самореалізації [6].

У цьому контексті важливим є також урахування результатів психолого-педагогічного аналізу, проведеного М. Мищишин та Н. Фечан, які наголошують на необхідності системного розвитку емоційного інтелекту студентів технічного спрямування як передумови ефективного засвоєння іншомовної комунікації, подолання академічної тривожності та формування стабільної навчальної мотивації [3, с. 82].

Організація навчального процесу для студентів технічних спеціальностей вимагає впровадження системно-структурованої моделі, інтегрованої з комунікативно-орієнтованим підходом до викладання іноземної мови. Як наголошує А. В. Гріччина, доцільність такої моделі зумовлюється необхідністю поєднання професійної спрямованості з розвитком функціональної іншомовної компетентності у студентів технічного профілю [1, с. 4].

Згідно з позицією А. Гріччиної, організація навчального матеріалу має базуватися на функціонально-комунікативному принципі, який передбачає подання граматичних конструкцій у контексті типових ситуацій спілкування, релевантних до майбутньої професійної діяльності здобувачів освіти. Формування лексико-граматичних навичок повинно здійснюватися на основі тематичних блоків, що відображають зміст профільних дисциплін, зокрема інженерії, програмування, матеріалознавства тощо [1].

Прикладом ефективного впровадження міждисциплінарного підходу може слугувати спеціалізований підручник *English for Welding Engineers*, у якому змістові одиниці англійської мови структуровано навколо тематичного ядра зварювальної справи та матеріалознавства. Такий формат сприяє не лише засвоєнню галузевої термінології, а й актуалізує когнітивну інтеграцію між предметними сферами.

Однією з визначальних рис сучасної методики викладання англійської мови у технічних ЗВО є її міждисциплінарна спрямованість. Це означає, що процес вивчення іноземної мови не відбувається ізольовано, а реалізується через міжпредметну взаємодію, що передбачає узгодження навчальних планів, завдань та дидактичних матеріалів викладачами англійської мови та технічних дисциплін [1, с. 4].

У межах такої інтегративної стратегії англійська мова постає не лише предметом вивчення, а й засобом професійної підготовки, оскільки студенти залучаються до опрацювання оригінальних наукових джерел, технічної документації, довідкових матеріалів англійською мовою, які, у свою чергу, слугують основою для рефлексії, дискусій та перекладу ключових понять рідною мовою [1].

Таким чином, міждисциплінарна координація в межах навчального середовища сприяє створенню взаємодоповнюваного освітнього простору, де англійськомовні завдання забезпечують доступ до професійного дискурсу, а технічні компоненти підтримують формування іншомовної предметної компетентності, орієнтованої на потреби майбутньої фахової діяльності.

У контексті формування емоційного інтелекту сучасні наукові дослідження дедалі частіше акцентують на необхідності інтеграції психологічно орієнтованих методичних засобів у навчальний процес [1; 3; 6]. Так, ефективним інструментом розвитку компонентів ЕІ може стати грамотно структурований курс іноземної мови, зокрема

англійської, у якому створено умови для саморефлексії, усвідомлення емоційних станів, розвитку навичок соціальної взаємодії та емпатії.

Погоджуємось з позицією Є. Опацької, яка обґрунтовує доцільність використання низки психолого-педагогічних методик, спрямованих на розвиток емоційного інтелекту у студентів у процесі вивчення іноземної мови. До таких засобів вона відносить діалоги з постановкою моральних дилем, рольові ігри, драматизацію конфліктних ситуацій, вікторини, круглі столи з обговоренням соціально значущих тем, а також комунікативні тренінги, що передбачають елементи самопрезентації [5, с. 341].

У межах навчального англомовного курсу такі завдання можуть набувати форми сценаріїв інтерактивного спілкування, тренінгів емпатії, вправ на емоційне самоспостереження (наприклад, техніка «світлофор настрою»), а також ситуативних обговорень, спрямованих на формування навичок активного слухання, підтримки співрозмовника та конструктивної вербалізації власних емоційних станів.

Як підкреслюють О. Троценко та Н. Пилячик, розвиток емоційної сфери в рамках занять з англійської мови сприяє не лише покращенню соціальної адаптивності студентів, а й підвищує їхню мовленнєву активність і загальну академічну успішність. Вчені наголошують, що драматизація, рольові ігри, моделювання комунікативних ситуацій (наприклад, переговорів, конференцій, інтерв'ю) сприяють підвищенню самоусвідомлення студентів, розвитку емпатії, а також більш глибокому засвоєнню змісту іншомовної комунікації [7, с. 128].

У сучасній методиці викладання англійської мови у закладах вищої технічної освіти простежується тенденція до інтеграції засобів розвитку емоційного інтелекту в навчальний процес, що виступає не лише як дидактична інновація, а як об'єктивна необхідність, зумовлена когнітивними особливостями здобувачів покоління Alpha, їхнім емоційним профілем, а також актуальними викликами воєнного та постпандемічного періодів.

До основних педагогічних практик, спрямованих на формування компонентів емоційного інтелекту в межах курсу англійської мови, належать:

1) Діалогічна взаємодія на засадах емоційно-ціннісної аргументації. Передбачає проведення дискусій і дебатів англійською мовою на соціально значущу тематику (безпекові виклики, екологічна відповідальність, етичні аспекти технічного прогресу), що вимагає від студентів уміння вербалізувати особистісні мотиви, розпізнавати емоційно забарвлені судження та здійснювати соціально прийнятну регуляцію афективних реакцій.

2) Комунікативні тренінги з елементами емоційного моделювання. Спрямовані на формування навичок активного слухання, розпізнавання й уточнення емоційного стану співрозмовника, а також встановлення й підтримання невербального комунікативного контакту. Доцільним є залучення студентів до аналітичного перегляду англомовних відеофрагментів (зокрема TED Talks, інженерних презентацій), що дозволяє ідентифікувати емоції доповідача через інтонаційні та ритмічні особливості висловлювання, мімічні та жестикуляційні маркери.

3) Проектно-групова діяльність у міждисциплінарному полі. Виконання колективних завдань (розробка відеопроєктів, фахових презентацій, симуляцій технічних процесів) створює умови для усвідомленого керування власною мотивацією, практикування емпатійних реакцій у груповій взаємодії, а також формування навичок розподілу функцій на основі сильних сторін кожного учасника.

4) Рефлексивні практики емоційного самоспостереження. Включають систематичне ведення рефлексивних щоденників (*learning journals*), участь у засіданнях англомовних дискусійних клубів, тематичних обговореннях досвіду навчання, пережитих емоцій і труднощів. Такі методи роботи сприяють розвитку емоційної

самосвідомості, формуванню стратегії афективної саморегуляції та підвищенню стійкості до академічного стресу.

Окремо варто підкреслити значущість інформаційного освітнього середовища, яке, відповідно до логіки сучасної педагогіки дистанційного та змішаного формату, має виконувати функцію підтримки емоційного балансу здобувачів. У цьому контексті доцільним є використання мультимедійних ресурсів (аудіоподкастів, відеоінтерв'ю з носіями мови технічного профілю, віртуальних лабораторій і симуляцій), що дозволяє не лише знизити когнітивне й афективне навантаження, а й забезпечити високий рівень автентичності комунікативного контексту.

Крім того, дистанційна форма викладання англійської мови професійного спрямування відкриває можливості для реалізації інноваційних і креативних дидактичних підходів, які не лише активізують самостійну діяльність студентів, а й сприяють розвитку таких складових емоційної компетентності, як саморефлексія, афективна гнучкість і здатність до адаптації в умовах зміни освітнього формату.

Загалом, системна реалізація комунікативного, міждисциплінарного та емоційно-орієнтованого підходів у викладанні англійської мови у технічних ЗВО забезпечує не лише підвищення рівня іншомовної компетентності здобувачів, а й формування особистісних ресурсів, необхідних для функціонування в умовах сучасного професійного середовища. Як наголошує А. В. Гріччина, така модель ґрунтується на поєднанні системно-структурного методу з комунікативною парадигмою навчання, доповненою міждисциплінарною координацією змісту й методів [1, с. 5].

Таким чином, розбудова методичної моделі викладання англійської мови у технічних закладах вищої освіти, що ґрунтується на поєднанні комунікативного, міждисциплінарного та емоційно-орієнтованого підходів, дозволяє не лише забезпечити фахову релевантність змісту навчання, а й сприяє формуванню в студентів ключових психологічних компетентностей, зокрема емоційної саморегуляції, емпатії та афективної гнучкості. Такий підхід відповідає потребам покоління Alpha, характеризується високим рівнем адаптивності до умов цифровізації та змішаних форматів освітнього процесу, а також створює передумови для більш ефективного засвоєння англійського контенту у професійному контексті.

Висновки

Отже, розвиток емоційного інтелекту є важливою умовою ефективного вивчення англійської мови студентами технічних спеціальностей покоління Alpha. ЕІ сприяє підвищенню навчальної мотивації, глибшому засвоєнню мовного матеріалу та покращенню міжособистісної взаємодії в освітньому середовищі.

Зважаючи на високу цифрову обізнаність, але водночас недостатній рівень емоційної саморегуляції у представників цього покоління, актуальним є цілеспрямоване впровадження у курс англійської мови завдань, спрямованих на розвиток емпатії, рефлексії та комунікативної чутливості. Ефективність забезпечується поєднанням міждисциплінарного змісту (фахова тематика англійською) з емоційно орієнтованими методиками (рольові ігри, групові проекти, рефлексивні практики), що враховує потребу покоління Alpha у персоналізації та мультимедійній підтримці навчання.

Перспективний напрям подальшого дослідження полягає у розробці інтерактивних ресурсів, які поєднують англійський контент з емоційно-комунікативними завданнями, що сприятиме формуванню в майбутніх фахівців стійкості, гнучкості та здатності до ефективного спілкування в цифровому професійному середовищі.

Література

1. Гріччина А. В. Сучасні методи викладання англійської мови як іноземної у технічних ЗВО та їх запровадження у ХНАДУ. Харків, 2020. 6 с.
2. Крекотень О. В. Формування емоційної компетентності та позитивного мислення студентів у курсі вивчення іноземної мови. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2023. Вип. 92(1). С. 55-59
3. Мищишин М., Фечан Н. Особливості емоційного інтелекту студентів технічних спеціальностей. *Вісник Національного університету оборони України*. 2024. №82(6). С. 76–83
4. Москаленко М. В. Потенціал дисципліни «Іноземна мова» у формуванні емоційного інтелекту студентів технічних закладів вищої освіти. *Young Scientist*. 2019. № 5.1 (69.1). С. 155–157
5. Опацька Є. Розвиток емоційного інтелекту студентів під час вивчення іноземної мови. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 65, т. 2. С. 338–343.
6. Павельчук М. Персоналізація навчання здобувачів профільної середньої освіти як представників покоління Альфа: урахування індивідуально-психологічних особливостей. *Український освітній журнал*. 2024. № 3. С. 79–86
7. Троценко О., Пилячик Н. Розвиток емоційного інтелекту майбутніх учителів на заняттях англійської мови у ЗВО. *Молодь і ринок*. 2021. №11 (204). С. 124–129.
8. Фурман В.В. Розвиток емоційного інтелекту в професійному становленні студента. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки*. Вип. 4. 2018. С. 155-160
9. Blyznyuk, O., Kachak, T., Blyznyuk, T. & Nazaruk, S. K. (2025). Quality education in the digital age: adapting to 21st century primary school learners. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 12(1), 58–68.